

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Pénteken, October' 14-dikén, 1825.

Magyar Ország.

Posony. — A' Királyi Szabad városok' Deputátusaiknak, kik e' hónap' 1-ső napján olly szerentsések valának, hogy Császár és Király Ő Felsége elejébe audientziára botsáttatnának, hasonló szerentséjek vala ugyan ezen hónapnak 6-kán Császárné és Királyné Ő Felségénél a' Primási szálában, hova ugyantsak a' Királyi Kintstármester Gróf Cziráki Antal Úr Ő Ex.ja által vezetettek-bé. Császárné és Királyné Ő Felsége ezen alkalmazással is azzal a' lebotsátkozással viseltetett hozzájuk, a' mellyel természeti született kegyessége és kegyelmessége szerint mindenkor viseltetni szokott, 's a' mellyet már illy sokszor megbizonyított, az által, hogy a' Deputatus Urak között egyenként mindenikhez intézett néhány szavakat, melly lebotsátkozás által azon tiszteletre, mellyel Felséges Császárnéjok 's Királynéjok eránt viseltetni soha meg nem szűnnek, még jobban felbuzdította őket.

Ezen hónapnak 6-dikán meghalt Posonyban életének 74-dik esztendejében Fő Tisztelendő Fangh István Úr, Dulcinói Választott Püspök, Szerentsi Sz. György Apátura, Erdélyben a' Károlyvári F. T. Káptalannál (infulatus) Praepost, 's ezen Országgyűlésre rendeltetett Követ. Primás Ő Herczega megkülömböztetni kívánván ezen Papi szolgálatainak lelkiismeretes megfelelt fő Lelkipásztornak, 's minden esmerőssei által méltó képpen tiszteltetett szeretetre méltó embernek temetési megtiszteltetését, az Ő meghidegedett tete-

meit, az Erdélyi Püspök Úr Ő Excellentiájának 's a' Rosnyói Méltóságos Püspök Úrnak Assistentziájával, e' hónap' 9-kén maga személyesen szentelte-be 's kísérte is el az itt lévő Colleg. és Parochialis templomba az örök nyugalomra való letétel végett, az egyéb F. T. T. Papság is nagy számmal jelen lévén az Ő utolsó megtiszteltetésén. — Több esztendőig tartott vízi betegség vetett véget hasznos életének.

A' Tiszteletetévő F. T. Papi sereg illy rendel ment: Elől a' Könyörületes Barátok mentek; ezeket követték, a' Capuczinus, és Francziskánus Atyák' Szerzetjeik; ezek után következtek Világi Papok, a' Káptalanoktól ezen Országgyűlésre küldetett Papi személyek 's F. T. Püspök Urak; ezek után következett Primás Ő Herczega a' maga Assistenseivel; Végre számos T. N. Karok és Rendek mentek. Most már a' hat lovas halotti szekér következett a' Papi címerekkel felekessített koporsóval.

Világra lett a' boldogult Fő Lelki Pásztor Magyar országon K ő s z e g e n. A' Szent Tudomány-tanulást az Egri Semináriumban nagy dítsérettel végezte. Nagy és Felső Bányán 2 esztendeig káplánykodott; onnét az Egri Püspök Eszterházy Ő Ex.ja Udvarába hívatott, ott 5 esztendőig Archivárius volt, ekkor az Erdélyi Püspökké neveztetett Gróf Batthyáni Ignác Ő Ex.ja' kívánságára Erdélybe általtétetvén ott elébb Cancellárius, azután Kánonok, 's nem soká a' Fejérvári Cathed. Egyház' Fő Esperestje, 's a' nevezett Püspöknek halála után, mint Cántor Káptala-

ni Vultarius, 's a' Mártonffi Ex.ja Püspöksége alatt mint Nagy Praepost és Gen. Vikarius 44 esztendőig böltsen és atyáskodva kormányozta a' megyét. Dulcinói Püspöki titulussal 1819-ben tiszteltettemeg. Nyugodjanak hamvai tsendesen.

Ugyantsak Posonyban e' h. 8-kán végezte életét Méltóságos E c k h a r d Úr, ki mint Oberster, Felséges Urunk mellett Adjutánsi hivatalban lévén, a' Sz. Anna Orosz Rend' 2-dik Classisa; a' Sz. Mórítz és Lázár Rend Nagy; a' Bádeni Oroszlány Rend' Kommandatori, 's a' Bavariai Maximilián Jósef Katonai Rendje Ritteri keresztjeikkel ékeskedett. Eletét tsak 55 esztendőkre terjeszthette. Rangjához illő pompával temettetett-el.

Következik Nádor Ispány Ő Cs. Fő Herczégének az Első Ülésben az Ország' Nagyméltóságú Fő Rendjeihez intézett Beszéde: — „

Nagy Méltóságú Fő Rendek!

„Mennél hosszabb idő szakasz halladott, miolta legutóbb' éppen ezen helyben a' köz Jónak előmozdításáról egygyütt tanátskoztunk, annál kellemetesebb érzéssel vigasztaltatom, midőn a' Nagy Méltóságú Fő Rendeknek ezen nagy számú Ország Gyülésén, egészségben újjólag jelenléteikkel gyönyörködve szemlélhetem.“

„Hibáznak ugyan közülünk sok jeles és érdemekkel tetézt Férfiak, a' kikezen idő közben megholtak. — Elköltözött az Örökévalóságba, ama fedhetetlen virtusokkal ékeskedő és még most is az egész Ország'nak tisztelő emlékezetében lévő Kalo-esai Érsek, Gróf Kolonits László, és más jeles nevezetű Püspökök. — Megfosztódott kebelünk Ürményi Jóseftől, a' ki négy egymást sorba követő nagy Uralkodók alatt

való szolgálatjában, a' nemzet boldogságának előmozdításán utolsó lehelletéig híven munkálódott, 's ön' érdemei által a' bets és méltóság legfőbb polczára emeltetett. Elvesztettük Gróf Erdődy Jósef' Királyi Fő Asztalnok Mestert, és Magyar Ország'nak Udvari Fő Cancelláriussát; Gróf Széchényi Ferencz Királyi Fő Komornyik Mestert, a' ki Királyjához való hűségében és Hazája szeretetében egy a' legelsők közül való volt, 's ezt ritka és örökké fennmaradandó ajándékával ékesítette; — kiragadtattak közülünk Gróf Majláth Jósef, Almássy Pál, Balogh Péter, és Hazánk' sok más olyan jeles Polgári, kiknek Javallásaik által, Tanátskozásaink a' fontos dolgokban, hogy hathatósan elő segítetttek, különben is háláadatos emlékezetünkben vagyon.“

„De kipótolta minékünk ezen Polgár Társainkban lett vesztességünket, a' mi Kegyelmes Fejedelmünknek véle született Kegyessége, a' midőn Hazánk' megüresedett Igazgató székeit, mindenekfelett az érdemekre tekintvén, Felséges Itéletének választása szerint, olly ditsőségesen ismét bétöltötte, hogy körül nézvén 's tekintvén Ő Herczégére az Ország Primássára, úgy a' többi legérdemesebb Egyházi Elöljárókra; az Ország Zászlós Uraira, és, a' kikre a' régi törvényes szabás szerint, az Ország Tartományainak igazgatása kegyelmessen bízva vagyon, a' Fő Ispányokra, és a' többi Haza-Attyainak koszorújára, úgy a' legjobb reményre serdülő Nemes Ifjúságra, valójában annál inkább magam is örvendhetek; mennél érzékenyebben ezen Hazának boldogságát, melyet a' magaménak is tartani megszoktam, óhajtom.“

„Mert a' midőn ezen Ország Gyülése, Ő Felségének kegyelmes akaratjából, mint az Ő Atyai szeretetének és a' Magyar Nemzet boldogságára felvigyázó Királyi gondoskodásának újabb bizonyítványa,

tartatik, vallyon mi is szerezhette a' Léleknek bátorságosabb nyugalmat? a' Targyak' ki művelésében szerentsésőbb előmenetelt? és az igyekezetnek bővebb gyümölcst? mint hogy azoknál, a' kiknek, tanátsolni kötelességek és tanátskozni jusok vagyon, minden tudományokkal és esméretekkel felékesített elmét, tapasztalások által megérett Itéletet, szelídséggel mérsékelt lángolást, 's végtére a' Király és Haza Java előmozdítására, egy eránt czélzó valódi buzgóságot tapasztalhatok."

„És ha a' kegyelmes meghívó Királyi Levélnek foglalatajára függesztjük elméinket, Nagy Méltóságú Fő Rendek! abból megértjük, hogy Ő Felsége, mind önnön kegyes érzésétől, mind pedig az Ország Lakossainak egyenlő óhajtásától indítatván, ezen Ország Gyűlése czéljának még azt is rendelte, hogy a' Felséges virtusokkal tündöklő Császárné, a' mi legkegyelmesebb Aszszonyunk, Carolina Augusta, Őseink régi szokása szerint, Magyar Országai Királynénak felkenettessen és megkoronáztasson: ebben a' kegyelemre hajló Királyi szándéknak új zálogát tiszteljük, melly által a' Haza közönséges innepének fényre díszesítettik, sőt a' Magyaroknak szívében, sokkal elevenebb felvigadása a' tiszta Örömnök gerjesztetik — a' kiknél is, valamint az mindég ditső innep volt, midőn a' szeretetnek és Királyi Kegyelemnek, a' legjobb uralkodók eránt való fiúi bizodalomnak, egyesült, költsönös kötelei megerősítették; úgy maga ezen egy ok is elegendő volt arra, hogy az illetén innepes Történetek különös betségben és gyönyörűségben tartassanak."

„A' többi részei az Ország Gyűlésése Tárgyainak, a' kegyelmes Királyi előadásokból ki fognak tenni — de bátor külföldféle és sullyos gondok terheljenek, még is semmi kételkedés nem nintsen, hogy a' köz Jónak elősegítése' igyekezetétől vezéreltetvén, és azon bennem helyheztetett

régi bizodalomtól, a' mellyel a' Nagy Méltóságú Fő Rendek, és az egész Haza erántam mindenkor édes vigasztalásomra nem tsak eddig viseltettek, hanem ezután is, erős reménnyel hiszem, viseltetni fognak, bátorittatván, a' Felséges Istennek segítségével pedig gyámolítatván, a' Király és kedves Haza elválaszthatatlan Javára serényen és nyomosan ne munkálkodhasunk."

Görög Ország.

(Folytatása Messolongi' ostromoltatásának).

Messolongi, Aug. 16-kán: — Múlt estve 's még éjfélnél is szünetlen döngöttük golyóbisaink által az Egyesület' töltéseit; az ellenség pedig egy lövést se tett, melynek nem lehetett egyéb oka, hanem hogy nagyon rá unt ezen nyaktörő munkára. Mi ellenben ma reggel is kettőztetve bömböltettük ágyúinkat és mozsarainkat. Az ellenség erre is tsak néhány lövésekkel felelt. Dél tájban mind két résznél halotti tsendesség uralkodott. Nap' lementekor megölte Korai nevű Battériánkban Vicengo nevű ágyúzónkat egy golyóbis.

„Aug. 17-dikén: Múlt éjjel egyik rész se' szünt-meg tüzelni egészen; tsak reggel felé folytatta mérséklettebb módon, 's dél tájban mind kettő elhalgatott. Mi belső sántzainkon dolgozunk kettőztetett sietséggel. Az ellenség a' mi Franklinunk' belsején dolgozik árkolások által; de nem soká eszébe fogja venni, hogy haszontalan munkát teszen. Mi estve felé ismét az Egyesület' töltéseinek fordítottuk ágyúink' száját.

„Aug. 18-kán: Az ágyúzás mérséklett módon, a' puskatúz pedig rettenetesén folytattatik mind két részről. Euthimius nevű Keresztyén tiszt az ellenséges armádát oda hagyván, 's hozzánk Anatolikóba által jöven, ezeket beszéli: — „

„A' Kiutajer Reschid elébb keser-
vesen sirt, midőn Aug. 2-kán a' réatokro-
hanásból vissza veretett; azután megmér-
gelődött 's mérgiben azt parantsólta, hogy
Rutzót, a' ki Messolongiból, 's más 8-
tzakat, kik egyéb más helyekről estek va-
la hozzá fogságra, öljék-meg. A' maga har-
madik rohanási szerentsétlen 'próbatétele
után pedig, a' melly Aug. 6-dikán történt,
'sa' melyben 1500 legjobb katonáját elvesz-
tette, egészen elkedvetlenül 's megféleml-
lett, kiváltképpen midőn azt látta, hogy
Topál-Basa a' maga meggyőzhetetlen
hajós sergivel Messolongi mellől elfutott,
mellyet az ő armádája látván, minden em-
berei félelemmel teltek-el. Kiváltképpen an-
nak szemlélése verte-le tökéletesen egész
bátorságát, midőn azok, kik az apró ha-
jókrol a' partra kiszaladván, tsak nem me-
zítelen és minden fegyver nélkül siránkoz-
va 's panaszkodva elejibe mentek: — No
tsak legyetek türedelemmel (így szollott
hozzájok Reschid) és imádkozzatok a'
Birodalom' boldogulásáért; mert mind ezek
a' szerentsétlenségek jóvá fognak tétettetni.“
— A' Kiutajer most minden reménségét a'
maga Egyesület' töltése nevű magas
bástyájiba helyhezteti, 's azoknak maga-
sittatásokon iparkodik, hanem a' munka
közben sok embereit ölik-meg a' Görög
bombik, melynek más rosz következése
az is, hogy nagyon szöknek az emberei.
Az Albaniai katonák nem bánják, hogy a'
Kiutajer a' réánkrohanási próbatételeiben
szerentsétlen volt, mert ők természet sze-
rént gyűlölik a' Chaldubiseket (Törö-
köket), melynek szüntelen tartó czivako-
dás a' következése.

„Ma elevezének hajójink Kryoneri-
hez, hogy a' Kitzo Tsavélla, Valtino
György, Kosta Fotomara 's más Gene-
ralisaink vezérléssek alatt ott tanyázó ide-
gen sergeket ide szállítsák.“

„Ma délután egész estve feléig nagy

tsendesség vala nállunk 's az ellenség' tá-
borában is.

„Aug. 19-dikén. Ma reggel mind két
részen megszűnt az éjjeli szokott ágyúzás;
tsak a' puskatúz tart szűnés nélkül. Ma
délután megérkeztek hajójink Kryonéritől,
's kiszállították a' hozott sergeket. Estve
felé mind két rész mérsékelve folytatja az
ágyúzást. Mi minden figyelmünket 's szor-
galmunkat belső erősségeinkre fordítottuk.

„Aug. 20-kán. Úgy vesszük eszünk-
ben, hogy az ellenség a' maga nevezetes
töltése koronájának fedezésére, második
Parapétnek készítéséhez fogott; de alig
emelheti munkáját 8 tzolra. Ma a' maga
töltésin látók sétálni és sergeit mustrálni
a' Kiutájért. Ő nagyon férjfiás tekintetű
ember, 's nem ijed-meg az árnyékától, de
egyéb eránt ő is tsak egy Török. Kegyet-
len, ditsekedő; 's nints semmi politikája,
's tudományi esmeretsége. Az estve közeled-
vén az egész Török tábor felett imádság
és allah-kiáltás hasogatja a' levegőt.

„Aug. 21-kén és 22-dikén. Egész éj-
jel alláht kiáltoztak táborjokban a' Tö-
rökök; egy-egy ágyúlövést is elegyítettek
közzibe, de ritkán. Ma reggel trombitá-
jinknak első harsogására két ágyúlövessel
felelt az ellenség. Ezt tsak néhány napok
ólta kezdte tselekedni. Töltésének balja
felől egy battériát építettvén, erről Korai
nevű battériánknak bal szárnyát kezdi dön-
getni. Ezt ő azért tselekszi, hogy eddig
ezen battériánk tett néki legtöbb kárt. E-
zen tüzelése által ma reggel megöle egy
aszszont 's kettőt megsebesíte. Az ellenség
egy középszerű ágyút vitt-feltöltése' koro-
nájára, 's próbát tett velle, belőtt rólla
belső sántzainkra; de alig várta-el, hogy
néhány jó erányzott golyóbist botsássunk
réa, jónak találta azonnal megszüntetni
ágyúzását. Délután mind két részen tsen-
desség lévén, ellenséges sergeket láttunk
a' hegyekről lejönni. Nem tudjuk, mire

magyarázzuk. Az ellenség a' mi B o z a r i nevű batteriánk alatt kezdett minák által dolgozni; akar valamit: de mi is vigyázási eszközökkel élünk az ő mináji ellen.

„Aug. 23-kán. A' múlt éjjeli ágyúzás-közben egy ellenséges golyóbis a' mi 12 tzoos mozsarunk' tajgájára esvén, megsértette egy kevéssé. Ma dél előtt mind két rész tsendesen viselte magát. — „Oberst Tsiliki a' 15-dikben kapott seb miatt Anatolikóban meghalt. Kedves hazánkfija 's atyánkfija; örök emlékezetben fog maradni a' neved! Ma négy katonáink kaptak sebet. Úgy látszik, hogy az ellenség falaink' jobb szárnyán akar betörni: de még eddig tsak minák által dolgozott ezen célra. Ma délután nagy ágyúzást tettünk az Egyesület' töltésére Kutzonejka nevű új batteriánkról. Nagyon megszagattuk új koronázásait.

„Aug. 24-kén. Az ágyúzás és bombihányás szakadatlanul tart. A' mi elővigyázási munkálódásaink legnagyobb iparkodással tétettetnek, a' szerént, mint a' Barbarusnak agyarkodásait czélozni látjuk. — „Mi (így végzi szavait a' tudósító) a' meggyőzhetetlen 's ditsősséges Kereszt-jegybe 's vitéz haza'-oltalmazóinkba helyheztetvén bizodalmunkat, hiszszük azt, hogy a' Törökök a' magok vérszomjúzással készített plánumjoknak következeit keservesen meg fogják érezni!“

N a g y B r i t a n n i a.

Londonban az a' nevezetes és talám nem is várt környülállás fordult elé, hogy az Országlószéktől minden Anglus tengeri kikötőhelyekbe parantsolat küldtetett, az eránt, hogy fegyverrel és egyéb hadi munitzióval terhelve semmi hajó a' Középtengerre bevezni ne mérészeljen.

Azt jegyzik-meg ezen parantsolatra nézve a' Londoni Ujságok, hogy ez ugyan egyenesen tsak a' Görögök ellen látszik in-

téztetve lenni, de valósággal nem így van a' dolog, mert a' Törököket 's Egyiptomiakat is úgy illeti, mint a' Görögöket.

A' Times Ujságlevelek jelentik, hogy Sept. utolsó napján olly határozás erőstetett-meg a' Kabinétben, hogy Proklamáció tétetessék közönségessé Lord C o c h r a n e ellen, annak megakadályoztatására nézve, hogy ő is semmi szín alatt segítséget ne vihessen a' Görögöknek. — (Hogy az Anglus Országlószék a' maga neutralitássát a' Görögök és Törökök között folyó hadakozásra nézve éppen most illy példásan megújította, sokan nem tudják magoknak megmagyarázni. Remélhető képpen az Országlószék maga nem soká fel fogja a' közönséget világosítani, az eránt, hogy mik lehettek ezen lépésre való indító okai.)

Portugallia és Brasilia.

A' Londoni Times levelekben valami tudósítás találtatik, melyben a' mondatik, hogy azon egyezési plánum szerént, melyet Stuart Károly Úr, mint rendkívül való Anglus Követ vagy Közbenjáró Lisbonából Rio-de-Janerióba vitt, következő módon volna elintéztetve a' Portugallia és Brasia között köttetendő békességes Alku: — Portugallia megismeri Brasiliának függetlenségét, az által, hogy néki magános és tulajdon törvényhozási hatalmat enged. A' Portugalliai Király illy titulust veszenfel: Portugallia' Királya és Brasilia' Császárja. A' Császár Don Pedro letezi ezen eddig viselt Titulust: Brasiliának örökös Oltalmazója, és illy Titulust veszenfel: R é g e n s Császár; a' Királynak az édes Atyjának meghalálózása után pedig annak Titulusát veszi-fel,'se'-képpen azután Portugallia Királynak és Brasilia' Császárjának fog neveztetni. A' mi a' kereskedést illeti, Portugallia kizszorítólag bebotsátja a' maga kikötőhel-

tyeibe a' Brasiliai tsukrot és kávé, így Brasilia is kizszorítólag bé a' Portugalliai bort és sót. Legtöbb ellenvetéseket teszen még eddig Brasilia Portugallia ellen azon pontra nézve, hogy ő, ennek, 20 millio Forintokat tartozzék, mint kár-pótlást fizetni.

D é l i A m é r i k a.

Bolivár, a' ki egy idő óta Arequipában tartózkodik, onnét olly végzést bocsátott közre Felső Perura nézve, hogy ennek tartományai közönséges gyűlést tartván, jövődő béli állapotjokat határozzák meg, 's általjában vévén jövődőbéli Országlási módjok eránt tartsanak telyes szabadsággal való tanátskozásokat. Az előre meghatározatandó fontosabb kérdések ezek lesznek; hogy Alsó Peruval kívánnak-e összeszövetkezni, 's véle együtt egy hatalmas Szövetséges Birodalmat formálni? Vagy pedig Buenos-Ayresnek kívánságát akarják inkább tellyesíteni, melynek a' volna kedve, hogy a' Pláta' mellyéki tartományokból együtt formáljanak egy össze tsatolt tartományokból álló Republikát? — Addig, míg ezen kérdések meg nem határozatnak, Generális Sucre marad a' Felső Perui tartományok' Fő Kormányozója.

Említettük, hogy Brasiliai Generális Silva a' Perui határon által menvén, ott Chiquitos nevű tartományt elfoglalta, a' melly felett heves levelezés támadott közte és a' Perui Fő vezér Sucre között. Ezen levelezések itt következnek: — „

„A' Chiquitos tartományát elfoglalt Brasiliai sergek' fő vezére a' Perui Szabadító armáda' fő vezéréhez:

„Egy igen betsületes Capitulátziónak, a' melly Matogrosso nevű Brasiliai tartománynak és Chiquitos tartomány-

nak Kormányozójik között készült és annak rendje szerént meg is erőssítettett, következésében az utóbb nevezett tartomány a' Brasiliai nagy Birodalommal össze tsatoltatván, a' népnek nagy örvendezései között elfoglaltatott. Az alólírt, kire a' Chiquitos tartománynak elfoglalására küldetett Császári sergeknek vezérlése van bizattatva, tudósítja Excellenciát ezen történetről, a' végre, hogy mátfogvást minden ezen tartomány ellen való ellenségeskedések szüntetődjenek-meg. Az alólírt a' Santa-Cruzi Kommandánsnak is által küldötte a' mai napon ezen Excellenciához írott levelének mássát, azért, hogy a' történet felől ő is tudósittatván, Chiquitos tartománynak egy elő-arasznyi részetskéjére is többé belépni ne mérésseljen.

„Költ úti hadi fő szállásomon, Santa Anna de Chiquitos tartományban Apr. 26-dikán 1825-ben. Aláírta: — „

„Manoel-Jose-Araujo-e-Silva, a' „Brasiliai Császári sergek' vezére.

Midőn Generális Silva a' Santa-Cruzi Kommandánshoz ezen Gen. Sucrehez a' Perui fő vezérhez írt levelét megküldötte, tsak a' következő rövid Megjegyzést intézte hozzá: — „

„Küldöm az Urhoz ezen írást, a' végre, hogy tartsa hozzá magát; egyszersmind parolámra mondom az Úrnak, hogy én azon esetben, ha az illendő rend valami módon megzavartatik, sergeimmel az Urat megtámadom 's a' vezérlése alatt lévő serget egészen semmivé teszem, és Santa-Cruz városát is össze rontom, úgy hogy tsak valami omladékot hagyok-meg belölle, azt is tsak azért, hogy tudhassa a' jövődő világ, hol állott Santa-Cruz.“

A' Generális Sucre Válosza a' Generális Silva' levelére: — „

„Az a' jelentés, mellyet az Úr múlt hónap' 26-kán hozzám küldött, hozzám megérkezett, és én arra e'-képpen felelek:

„Chiquitos tartományának Kormányozója Oberst Ramos nem tsak meg nem vala hatalmaztatva arra, hogy alkudozásba, de tsak arra se', hogy valami levelezésbe botsátkozzék valamelly külső Országlószékkal. Az a' tselekedet tehát, melly szerént Chiquitóst ő az Úrnak által adta, árulás és hűségrontás. Az Úr pedig akkor, midőn ezen tartományt elfoglalta, Perut megtámadta. A' Peruhoz tartozó és a' Szabadító ármáda' oltalma alatt lévő említett tartomány, magának nem válószt-hat más Ágenst, azon kívül, a' melly néki az ő törvényes Országlószékétől (a' Perui Független Országlószéktől) adatik.

„En azt nem képzelhetem, hogy az Úr a' maga Országlószékétől vett volna ezen beütésre parantsolatot. Az Úr tselekedete, melly szerént valamelly hadi vagy akár melly egyéb Hirdetésnek előre lett kiadása nélkül ezen tartományt, bitangolás képpen elfoglalta, a' népek' törvényének gyalázatos megrontása, és ezt mi meg nem szenvedhetjük.

„Az én Országlószékem kívánja a' Déli Amerikai tartományok között a' békeségnek és egyenes barátságának fennállását: de e' mellett a' hadakozástól se' ijed-meg, akár honnét jöjjön is az. Nem olly régi történet, hogy 18,000 emberekből álló legbüszkébb ellenséges serget megvert; 's az ő sergei eltökéltették magokat, hogy magoknak betsületet szereznek, 's az igazságtalanságokat megfenyítik.

„Erre nézve megparantsoltam a' Santa Cruzei Kommandánsnak, hogy ha az Úr, Chiquitos tartományából haladék nélkül el nem távozik, ő azonnal indítsa meg a' vezérlése alatt lévő sergeket, 's a-

zoknak tartományába, kik magokat a' mi ellenségeinknek lenni nyilatkoztatják, üs-sön-bé, hogy e'-képpen hazánkért álljon boszszút, 's az Úr' hozzánk küldött megbántó írását 's megtámódását mellyel, az Úr bennünket fenyeget, pusztítások, hadi szörnyűségek és halál által tromfolja vissza.

„Egyéb eránt fenntartom magamnak azt a' just, hogy a' Brasiliai Udvar' elibe terjesztem panaszomat. — „

„Aláírta: Gen. Sucre.

Szomszédainak illy háborus öszszes-zollalkozásai között Buenos-Ayres se' vesztegel. Nagy hadi készületeket teszen. Az ő Hadiministériuma illy parantsolatot hirdettetett-ki Jul. 9-dikén: — „

„Mint hogy a' Végrehajtó hatalom azon iparkodik, hogy a' maga U r a g u a y felől lévő határlinéáját lehetőképpen megerőssíttesse; 's mint hogy a' tartományoknak egymástól való nagy távolsága 's az idő is már meg nem engedik azt, hogy ezen tartományok éppen annyi fegyveres sergeket öszsze gyűjthessenek, a' mennyit kiki közzülök lábra állítani tartozna, kivált olly hamar, mint a' környülállások megkívánhatják: erre nézve ugy itél a' Hadiministérium, hogy az egyéb megrendeltett készületeken kívül nagyon jó leszen mind azokat a' Polgárokat, kik a' haza' szabadságát és függetlenségét védelmezni kötelesek, sürgetőleg meghívni, hogy önként fogjanak fegyvert és tegyenek szolgálatot. A' ki beáll, 40 Piasterből álló fogláló pénzt kap, és olly zsoldot 's ruházatot, mint a' rendes katonák. Szolgálatjának ide két esztendő leszen.

Buenos-Ayres tartományának Országlószéke, melyre a' Congressus azt bízta vala, hogy ideigóráig az egész Respubli-

ka' Végrehajtó Hatalmának gyakorlását venne magára, 's a' melly azt magára is vállalta vala, most a' Congressszushoz folyamodván azt kéri, hogy ezen Hatalom a' mostani terhes környülállásokra nézve tölle elvétetődven, neveztesék-ki egy olly valóságos és állandó Végrehajtó Hatalom, melly a' maga' figyelmét egészen a' nemzet Ügyesbajos állapotjáról való gondoskodásra fordíthassa.

A' Congresszus megfontolván, a' Buenos-Ayresi ideigóraig való Országlószéknek kívánságát, azt határozta, hogy mivel ő mind ez ideig a' nemzetnek megelégedésére folytatta ezen Hatalomnak gyakorlását, folytassa tovább is úgy, mint eddig folytatta:

Valami nevezetes verekedésnek előfordulásáról, még eddig nem emlékeznek a' Buenos-Ayresi levelek: tsak azt említik röviden, hogy 300 Rio-de-Janeriói katonának vizsgálódás végett kiküldettétvén, a' Rio-Negrón is által mentek 's egész a' Perdidóig elényomúltak, hanem itt meglepte őket egy hasonló erejű Banda-Orientáli sereg 's úgy széllyel verte, hogy tsak 27-ten mentek vissza azon sereghez, mellytől kiküldettek vala.

K e l e t - I n d i a.

A' Londoni levelek tele vagynak Kelet-Indiai hadi tudósításokkal. Azt látjuk ezekből, hogy az a' város, mellyet az Anglusok mostanság a' Birmánoktól elfoglaltak, nem a' birodalomnak, hanem tsak a' birodalom' egyik tartományának fő városa, melynek Arakán a' neve.

Császár és Király Ő Felsége kegyelmenesen méltóztatott a' Gróf Dietrichstein Jó'sef Károly' halála által megüresült Alsó Austriai Landmarschalli hivatalra a' Ferncz Károly Ő Cs. Fő Herczogsége' Fő Udvarimesterét Gróf Goës Péter Urat kinevezni, ki is az ezen hivatallal járó hitet e' h. 12-dikén letévén azután a' Fő Cancellarius Gróf Saurau Úr által az özsze gyülekezett Rendeknek szokott pompával bemutatott.

Posonybol írják, hogy ott e' hónap' 10-dikén reggeli 8 órakor Ő Excellenciájok a' Szent Korona' Örzőji, fényes és számos Deputátzióval a' Colleg. és Parochiális templomba özsze gyülekeztek, hogy Magyar Ország' legdrágább kintsét az Ország' fő városába, hasonló pompával, mint onnét felhozták vala, vissza vigyék. Elöl Fő Tisztelendő Praepost Strajter Jó'sef Úr a' maga Assistenseivel 's a' Sz. Keresztel a' Sekrestyébe menvén, 's ott az e' végre kineveztetett Deputátus Urak a' ládát felvén a' templom' ajtaja' elibe, a' fő Tisztelendő Ur kíséretével kivitték, 's a' réa várakozó pompás úti szekérré feltévén útnak indították. Nemes Posony Vármegyének számos Deputátusai, sok Mánásokkal 's egyéb elékelő Személlyekkel együtt, továbbá a' N. Vármegye' Banderiuma 's a' Városi fegyveres polgárság, részint a' város' határja' széléig részint egészen Kintséig kísérték a' szent Kintset, hol azt a' N. Mosony Vármegyei Banderium vette által és kísérte tovább a' szomszéd Vármegye' határáig.